

FARSUND KOMMUNE
Brogaten 7
4550 FARSUND

Trondheim, 03.07.2025

Deres ref.:
25S0BF12
Bjarte Andreas Kvalheim

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2025/5436
25160027

Saksbehandler:
Ann Jori Romundstad

Avslag på søknad om sikring - Hesvik (Hessvika) gnr. 50 bnr. 5 i Farsund kommune

Vi viser til søknaden datert 15.1.2025, til Agder fylkeskommune sin uttalelse datert 9.4.2025, til Statsforvalteren i Agder sin uttalelse datert 27.5.2025 og til Sameiet Hesvik sin uttalelse datert 5.6.2025.

Konklusjon

Søknaden om sikring av Hesvik (Hessvika) tilfredsstiller ikke kriteriene for statlig medvirkning. Søknaden er avslått.

Bakgrunn og Miljødirektoratet sine vurderinger

Farsund kommune har søkt om statlig medvirkning til sikring av Hesvik ved kjøp av eiendom gnr. 50 bnr. 5 i Farsund kommune, totalt 5 312 500 kr. Bakgrunnen for ønsket om sikring er at området har intensiv bruk og behov for tilrettelegging. Kommunen viser til at arealet har en nøkkelfunksjon som del av Kyststien og adkomsten til Varnes fyr, og at manglende sikring kan medføre risiko for privatisering av eiendommen. Kommunen ønsker at bygningene skal tas i bruk til overnatting og dagsbesøk.

Eiendommen Hesvik er en sørlandsk kystgård nordvest på Lista som er i privat eie, og inkluderer våningshus, bryggerhus (uthus), løe og sjøbu. Arealet er på ca. 40 daa, og domineres av kulturlandskap. Store deler av det tyske kystfortet Varnes ligger på eiendommen, og derfor har området mange opplevelseskvaliteter knyttet til kulturhistoriene. Eiendommen inngår i Listastrendene landskapsvernområde, og er også en del av Vest-Lista kulturturhistorisk landskap av nasjonalinteresse.

Agder fylkeskommune anbefaler at området sikres. Hesvik er en del av et større populært friluftslivsområde som brukes av lokalbefolkningen og tilreisende turister. Mange av de besøkende er brukere av kyststien og tursykkeltilbudet Vita Velo. I tillegg tiltrekker Varnes fyr og Varnes fort seg mange besøkende. Sistnevnte er et særlig populært turmål for utenlandske turister. Området bør sikres på grunn av gode muligheter for opplevelser av kulturminner, kulturmiljø og naturmangfold samt potensiale som kystledovernatting for allmennheten. I tillegg er det positivt at det her er snakk om sikring av landfast del av strandsonen. Manglende sikring medfører risiko for privatisering av eiendommen, noe som kan begrense friluftslivet i området. Statlig sikring vil også kunne bidra til bedre tilrettelegging av området.

Statsforvalteren i Agder anbefaler ikke statlig sikring av eiendommen. Sikring kan føre til en betydelig økning i graden av tilrettelegging, med påfølgende markedsføring og økt bruk som kan komme i konflikt med natur- og kulturlandskapsverdiene i verneområdet ved at det vanskeliggjør å tilstrekkelig hensynta vegetasjon, dyre- og fugleliv og kulturminner i området. Tilretteleggingstiltak som er nødvendig for å balansere naturverdier, den besøkende og næringen i verneområdet bør fortrinnsvis planlegges og forankres i en besøksstrategi i regi av forvaltningsmyndigheten. Arbeidet med å ferdigstille en besøksstrategi for Listastrendene er blitt nedprioritert de siste årene, grunnet kapasitet og nåværende ressursituasjon innen verneområdeforvaltning.

Sameiet Hesvik uttaler at Hesvik bør sikres for å ivareta og utvikle natur- og kulturlandskapskvalitetene slik belastningen er allerede i dag, og ta høyde for sannsynlig/potensiell økning i besøk som følge av Varnesområdets mange attraksjonsverdier og gjennomført tilrettelegging i området. Det er behov for gjenoppretting og fornyelse av eksisterende sti-traseer slik at de er tjenlige i forholdet til verneformålet og hensynet til besøkende.

Miljødirektoratet vurderer at arealet som omfattes av søknaden ikke tilfredsstiller kriteriene for tildeling av statlige midler til sikring av friluftslivsområder. Begrunnelsen er at det gis vanligvis ikke støtte til sikring av arealer som inngår i verneområder fordi sikring kan medføre interessekonflikter mellom bevaring av verneverdier og bruken av området til friluftslivsformål. Listastrendene landskapsvernområde forvaltes i henhold til forskrift og forvaltningsplan for området som gir bestemmelser for bruk og vern, og som ivaretar friluftslivsinteressene uten at området er statlig sikret friluftslivsområde. I noen saker, og dersom fylkeskommunen anbefaler at søknaden innvilges, innhenter Miljødirektoratet uttalelse fra Statsforvalteren som forvaltningsmyndighet for verneområdet. Vårt utgangspunkt er at uttalelsen fra Statsforvalteren er avgjørende for behandling av søknaden. I denne saken anbefaler Statsforvalteren at Hesvika ikke blir sikret som statlig friluftslivsområde ettersom sikring kan medføre økt bruk av området som kan komme i konflikt med natur- og kulturlandskapsverdiene i verneområdet. Vi deler statsforvalterens vurderinger i saken, og har tatt uttalelsen til følge. Søknaden er på dette grunnlag avslått.

Det er ikke adgang til å klage på vedtaket for denne tilskuddsordningen.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Ingunn Margrethe Limstrand
seksjonsleder

Ann Jori Romundstad
saksbehandler

Kopi til:
Agder fylkeskommune

Statsforvalteren i Agder
Sameiet Hesvik

bjorn@vikoyr.no